

శ్రీమద్విశ్వాకర్మ తత్వ ప్రకాశికా చుంఠం

॥ శా. పా. ॥ షష్ఠ్యంతా సా మాన్యైస్తైషాం భూతాం భూత ప్రయోజక త్వాత్ పాపాంశు మయ త్త విశిష్ట పవతా దావతి వ్యాప్తి ర్మర్తవీర త్వాత్ వత్సభావాది విషయ కస్తా ॥ సామాన్య
 దోష వత్సభా వవానిత్యాది నిత్యయానంతరం త్వేనై షా తో దిసానరయ త్కంఠ ను మితో విరూధి విషయ తా ప్రయుక్తా భూతాం భూత సత్వాత్ స్వేవాతి
 ౨౨ వ్యాప్తి ర్తా సా మాన్య ప దంభూత తంత్రాన ఆ వత్సభావాది విషయ క నిత్యయానంతరం త్వేనై నను మితి సామాన్య తన్వతా యాం వత్సభా వపద్య
 తల మిత్యాది నిత్యయానంతరం తాత ప్రమావపి మావపి వ్యాప్తి ధూమవాంజై త్యా త్వను మితో విరూధి విషయ తా ప్రయుక్త తాదృశాం భూతాం భూత
 స తావత్తా తి వ్యాప్తిః శేవలప్ర దత్వా దినా వత్సభా వప త్తా దిషయ క నిత్యయానంతర ముక్త స మూహ లంబనాను మిత్త్య త్తత్యా తాదృశ విశిష్ట స్థాపి
 దోష తాప సుపవత్త ర తూయ త్తదం య త్తం పా వత్తేన్ద వర తయా తప ~~వ~~ వర్తి తం వత్సభా వ విశిష్ట ప్రదాది విషయ క స్థ ప్రమా వపి
 మాన్యై త్యా ది జ్ఞాన స్థానంతరం తా దృశ స మూహ లంబనాను మిత్త్య త్తత్యా త ద్వ్యా ష తాద వత్త మయో నిత్యయ తి లనాహ త్త అప్ర మాంజై జ్ఞానా
 స్థాది త స్యాపి దోష విషయ క నిత్యయ స్యానంతరం తాదృశాను మిత్త్య త్తత్యా వపి నక్ష తిః దోష విషయ క నిత్యయ నాశాన తి తాదృశాను మిత్త్య త్త
 త్యా త ద్వ్యా ష తా వత్త ర తూయ వ పాతే తి దోష విషయ క తాః క నిత్యయా వప హి త పూ వ మను మిత్త్య త్తత్యా త ద్వ్యా ష తా త ల త్త ర తి త త్యా
 మానాది క రణ మను మితో నివేశ్తం త వ క స్థ బాధానంతర మన్త స్యాను మితా వప నక్ష తిః బాధాది నిత్యయానంతరం వక్ష తా వక్షే ద కా వక్షి న్దే సాధ్య తాద
 ౩౬ క కాంక సాధ్య ది ప్రకార క స్యాపి త్తత్యా తాః క స్థ ప ప్ర త్తేన్ద స్యా త్తత్యా తాదృశ జ్ఞాన సామాన్య ముపేక్ష్య అను మితి సామాన్య నివేశః య తాదృశ క య త్త

క్షకయద్ధే తుకస్థలయాద్యశదూషవిషయకనిభ్యయంసంకరంకస్యపునుమితినజాతాతత్రతావ్యశానుమితేరప్రసాద్యైవప్రకృతౌనుమితస్థల
 గాహర్షదూషవిశేషజన్యజన్యసంనివేత్తకలబంతరమాహానాహర్షితేతథానతావ్యశానుమితప్రసిద్ధిర్భత్రతత్రతథావిధమానసూపనేతథా
 సమాహారౌవలక్షణంసంసమనేయమితీభావఃబాధాదినిభ్యయంసంకరమాహర్షసాధ్యదివిషయకప్రత్యక్షోప్తత్యాఅసంభవోవ్యాప్తివేత్తతా
 గాహర్షితేతమోనవిఆదినిభ్యయంసంకరంశంఖాపాపితావదిప్రకారకస్యదూషవిశేషజన్యసాక్ష్యభాదీరుప్తత్యాశంఖవితఃశంఖతావది
 త్యాదిస్థితీయబాధాదావవ్యాప్తిరతౌమానసేఆమానసపదందూషవిశేషజన్యజన్యసంకరంతేనాహంశారాద్యాదినిభ్యయంసంకరమిత్యాజ్ఞా
 సజన్యవాసనాదిరూపదూషవిశేషజన్యప్రతివేత్తకశారతావదిప్రకారకమానసజన్యసౌప్తత్యావపిగాహంశారాత్రిత్యతావదిత్యాదిస్థితీయబా
 థాదావవ్యాప్తిఃఎతేనయాద్యశసాధ్యపక్షహేతుకస్థలయాద్యవిషయకనిభ్యయంసంకరంవిరూధిసంమత్యాదివిశేషమానసజన్యసంకరాపన
 జాతంతత్రావ్యాప్తిరీత్యపిపరాస్తంతత్రాప్యనుమితీశాఖ్యాభాదాదికమాదాయలక్షణంసమనసంభవాత్పక్షకావస్తేదకత్యాదిదలప్రయనివేశపు
 వ్యాప్తిఃపూర్వవద్భూత్యావిరూధివిషయితాప్రయుక్తప్రతివేశనప్రయోజనంప్రయమేవాప్రతివక్ష్యతేయత్రవిషయవిశేషసమాహలంబనజ్ఞానం
 సకస్యపిజాతంతత్రపక్షలావస్తేదకవిశిష్టసాధ్యవైశిష్ట్యవగాహిత్రవిశిష్టహేతుప్రతిష్ట్యవగాహితాభిభావరూపవిశిష్టాభావాత్ప్రసాద్యైవ
 ప్రకృతౌవిశిష్టాభావమువిష్టృణభయభావనివేశఃతాదృశోభయభావప్రయోజకవిరూధివిషయితావత్ప్రయద్రావవిశిష్టవిష

సౌ కృత్యుద్ధివిగత

[illegible]

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

[illegible]

సంతరంసమూహకలంబనానుమితౌతాద్రుశూభయాభావానతావత్ప్రతిష్ఠివిషయఃతెప్రసంగఃఎవనాన్యవవంపక్షేసాధ్యనిశ్చయోత్తరంపదతిరక్తావిషయకసాధ్యవిధేయశానుమితేరనుతావదేపపక్షాంతేసాధ్యంతేవాతదిశావనాహినిఅనుమితేఃసాధ్యధర్మమితావస్థేదకతావత్సవవతతావత్సవధర్మధర్మమితాశాన్యవిధేయశానుమితేఃసాధ్యవస్థేదపక్షవిధేయశానుమితేఃతావత్ప్రతిష్ఠిత్రోత్రోత్రయాభావానతావదేపనాతిప్రసంగప్రసక్తిరితివాన్యాయత్రనిష్కంధయితాబలాత్సద్ధ్యసంతరతావత్సానుమితేఃప్రత్యతసాధ్యనిశ్చప్రతిబధ్యదికవిషయశానుమితేరపిశానాదపినజాతావత్త్రేవాతివ్యాప్తిసంభవాత్ప్రత్యయకత్త్రవిషయతామాత్రంనివేశ్యంనయవిరూధివిషయితావత్సంతమిత్రాశయేనాహమానసజ్ఞనేతి(సాధ్యనిశ్చయస్థిత్యా)మయత్త్రవిశిష్టవృత్తానారాదివారణయయథాక్రతేవిశిష్టాంతరాఘటతత్ప్రనివేశేఽపదళితవృత్తానారఘటతబాధాద్రవ్యాప్తిరితివిశిష్టాంతరవిషయతావత్ప్రయోజ్యత్త్రవిషయతాప్రయోజ్యతాద్రుశూభయాభావప్రయోజకాభావాదికరణతాకత్తరూపంతాద్రుశవిశేషణంనివేశ్యంమయత్త్రవిశిష్టవృత్తానారతావదివిశిష్టవిషయతాప్రయోజ్యయబిక్త్యాభయాభావప్రయోజకవ్యాప్త్యాద్రుశాహితావధావతావయోఃకుక్ష్యవృత్తానారాదివిషయతాప్రయోజ్యత్త్రనియమనమయత్త్రవిశిష్టవృత్తానారాదౌవిశిష్టాంతరవిషయతావత్ప్రయోజ్యత్త్రవిషయతాప్రయోజ్యనిరుక్త్యాభయాభావప్రయోజకాభావాదికరణతాకత్త్రనేతినాతిప్రసంగఃఽర్థదళితవృత్తానారాదిఘటతబాధాదివిషయతాప్రయోజ్యయోఃపక్షేసాధ్యవనాహితావత్త్రభావాదికరణ

20.

॥ २२६ ॥

తామ్రయోజ్యయు అభావాధికరణతాతన్మ విశిష్టతరవిషయతామ్రయోజ్యత్వేషమహాప్రతిజ్ఞనయ విరూధివిషయతాయా ఎవప్రతిష్ఠ
 ప్రతిబద్ధతావస్తే దహాభావాధికరణతామ్రయోజకతాతన్మకైకవిధిజ్ఞానాదిమాత్రజ్ఞానానంతరంజాతజ్ఞానయతన్మ దాదివిషయతామ్రయోజ్యవ
 గాహితాభావాధికరణతాతన్మ విశిష్టతరవిషయతామ్రయోజ్యతయంబాధాదాలక్షణసమన్వయః పృథునారాదిభుజతబాధాదివిషయతా
 మ్రయోజ్యయదిధితి నామైక బిభరయంభావాధికరణతాయా వ్యప్తిప్రవగాహితా విరహామ్రయోజ్యత్వేన రుక్మం ద్విశిష్టతరవిషయతా
 త్వేవ్యపకరూపావస్థిన్తాదృశబాధాదివిషయతాంతః పాతిప్రభునారాదివిషయతామ్రయోజ్యత్వేన రుక్మం ద్విశిష్టతరవిషయతా
 భావమ్రయోజకాభావాధికరణతాదృశతనివేశః తథానతిదశ్చియోభయంభావాధికరణతాయాః అక్తరూపావస్థిన్తాదృశబాధాదివిషయతామ్ర
 యోజ్యత్వేన రుక్మం ద్విశిష్టతరవిషయతామ్రయోజకసాధ్యదిమత్రావగాహితాభావాధికరణతాయాః అక్తరూపావస్థిన్తాదృశబాధాదివిషయతామ్ర
 మ్రయోజ్యత్వేన తాదృశాబాధాదఃసంక్రమాః బాధాదివిషయతామ్రయోజ్యసాధ్యదిమతావగాహితావిరహామ్రయోజ్యత్వేన రుక్మం ద్విశిష్టతరవిషయతా
 తరవిషయతామ్రయోజ్యత్వేన రుక్మం ద్విశిష్టతరవిషయతామ్రయోజకసాధ్యదిమతావగాహితావిరహామ్రయోజ్యత్వేన రుక్మం ద్విశిష్టతరవిషయతా
 భావాధికరణతాయాః తన్మైకతః తథానతిదశ్చియోభయంభావాధికరణతాయాః అక్తరూపావస్థిన్తాదృశబాధాదివిషయతామ్రయోజ్యత్వేన రుక్మం ద్విశిష్టతరవిషయతా
 తరవిషయతామ్రయోజ్యత్వేన రుక్మం ద్విశిష్టతరవిషయతామ్రయోజకసాధ్యదిమతావగాహితావిరహామ్రయోజ్యత్వేన రుక్మం ద్విశిష్టతరవిషయతా

॥ ५॥

॥ ५॥

వేదాంతపుత్రపుత్రావధికానతతదాంపః అపి తుపక్షనిత్యతత్త్వైవతాత్మశవిశిష్టవిషయశబ్దమప్రతిబంధకతానతిరక్తవృత్తైవేత్యతదిహపక్షపైతి
తథానపక్షఘటతవిశిష్టాంతసాధ్యుష్ణాఘటతస్త్వైవదాంపత్వమావశ్యకమితిభావః తయోఃతాత్మశబ్దాయయోదోషప్రతిగాఢమతయోరుక్తం

॥ ५॥